

گزارش امکان سنجی مقدماتی
طرح تولید مکمل خوراک دام و طیور

وزارت صنایع و معادن
سازمان صنایع کوچک و شهرکهای صنعتی ایران

شرکت شهرکهای صنعتی استان ایلام

عنوان گزارش امکان سنجی مقدماتی

طرح تولید مکمل خوراک دام و طیور

کارفرما

شرکت شهرکهای صنعتی استان ایلام

مجری

دانشگاه آزاد اسلامی واحد ایلام

گزارش امکان سنجی مقدماتی
طرح تولید مکمل خوراک دام و طیور

وزارت صنایع و معادن
سازمان صنایع کوچک و شهرکهای صنعتی ایران

خلاصه طرح

مکمل خوراک دام و طیور		نام محصول
۲۴۰۰۰ تن		ظرفیت پیشنهادی طرح
مکمل خوراک دام و طیور		موارد کاربرد
جو , سبوس گندم , ضایعات گندم , کاه و علوفه , ملاس, تفاله چغندر , کنجاله پنبه , ذرت , اوره , کربنات کلسیم , نمک , انواع ویتامین و مواد معدنی , کیسله پروپیلن , سایر افزودنی ها		مواد اولیه مصرفی عمده
۱۰۰۰۰۰۰ تن		کمبود محصول (پایان برنامه چهارم)
۳۲ نفر		اشتغال زائی (نفر)
۷۵۰۰ متر مربع		زمین موردنیاز (متر مربع)
۱۵۰ متر مربع		اداری (مترمربع)
۱۰۰۰ متر مربع		تولیدی (مترمربع)
۱۲۰۰ متر مربع		انبار (مترمربع)
۱۰۰ متر مربع		تاسیسات و سایر (مترمربع)
۴۸۰۰ تن , ۵۲۰۰ تن , ۴۸۰۰ تن , ۱۷۰۰ تن , ۲۸۰۰ تن , ۱۲۰۰ تن , ۱۴۰۰ تن , ۱۵۵۰ تن , ۲۵۰۰ تن , ۲۵۰۰ تن , ۲۵۰۰ تن , ۱۳۰ تن , ۱۰ تن , ۱۳ تن		میزان مصرف سالانه مواد اولیه اصلی
۲۰۰۰۰۰		ارزی (یورو)
۱۰۲۸۳۴۷۵		ریالی (هزار ریال)
۱۲۶۸۳۴۷۵		مجموع (هزار ریال)
تهران , خوزستان , فارس , لرستان , کرمانشاه , همدان , ایلام , چهارمحال بختیاری و کهگیلویه و بویر احمد		محل پیشنهادی اجرای طرح

گزارش امکان سنجی مقدماتی طرح تولید مکمل خوراک دام و طیور

وزارت صنایع و معادن
سازمان صنایع کوچک و شهرکهای صنعتی ایران

فهرست مطالب

صفحه	شرح
۱	مقدمه
۲	۱- معرفی محصول
۱۰	۱-۱- نام و کد محصولات (آیسیک ۳)
۱۱	۱-۲- شماره تعرفه گمرکی
۱۱	۱-۳- شرایط واردات محصول
۱۲	۱-۴- بررسی و ارائه استناداردهای موجود در محصول (ملی یا بین المللی)
۱۷	۱-۵- بررسی و ارائه اطلاعات لازم در زمینه قیمت تولید داخلی و جهانی محصول
۱۷	۱-۶- معرفی موارد مصرف و کاربرد
۱۷	۱-۷- بررسی کالاهای جایگزین و تجزیه و تحلیل اثرات آن بر مصرف محصول
۱۸	۱-۸- اهمیت استراتژیکی کالا در دنیای امروز
۱۸	۱-۹- کشورهای عمده تولید کننده و مصرف کننده محصول
۱۹	۱-۱۰- شرایط صادرات
۲۰	۲- وضعیت عرضه و تقاضا
۲۰	۲-۱- بررسی ظرفیت بهره برداری و روند تولید از آغاز برنامه چهارم تاکنون
۲۲	۲-۲- بررسی وضعیت طرح های جدید و طرح های توسعه در دست اجرا
۲۳	۲-۳- بررسی روند واردات محصول از آغاز برنامه چهارم تاکنون
۲۳	۲-۴- بررسی روند مصرف از آغاز برنامه چهارم تاکنون
۲۴	۲-۵- بررسی روند صادرات محصول از آغاز برنامه چهارم تاکنون
۲۴	۲-۶- بررسی نیاز به محصول با اولویت صادرات تا پایان برنامه چهارم

گزارش امکان سنجی مقدماتی
طرح تولید مکمل خوراک دام و طیور

وزارت صنایع و معادن
سازمان صنایع کوچک و شهرکهای صنعتی ایران

فهرست مطالب

صفحه	شرح
۲۵	۳- بررسی اجمالی تکنولوژی و روش های تولید و عرضه محصول درکشور و مقایسه آن با دیگر کشورها
۲۵	۴- تعیین نقاط قوت و ضعف تکنولوژی های مرسوم در فرایند تولید محصول
۲۷	۵- بررسی و تعیین حداقل ظرفیت اقتصادی به همراه برآورد حجم سرمایه ثابت مورد انتظار
۳۳	۶- برآورد مواد اولیه عمده مورد نیاز سالانه و منابع تامین آن
۳۴	۷- پیشنهاد منطقه مناسب برای اجرای طرح
۳۷	۸- وضعیت تامین نیروی انسانی و تعداد اشتغال
۳۸	۹- بررسی و تعیین میزان آب ، برق ، سوخت ، امکانات مخبراتی و ارتباطی
۳۹	۱۰- حمایت تعرفه گمرکی (محصولات و ماشین آلات) و مقایسه آن با تعرفه جهانی
۴۰	۱۱- حمایت های مالی (واحدهای موجود و طرح ها)، بانک ها و شرکت های سرمایه گذار
۴۲	۱۲- تجزیه و تحلیل و ارائه جمع بندی و پیشنهاد نهایی در مورد احداث واحدهای جدید
۴۳	۱۳- مراجع

وزارت صنایع و معادن
سازمان صنایع کوچک و شهرکهای صنعتی ایران

گزارش امکان سنجی مقدماتی طرح تولید مکمل خوراک دام و طیور

مقدمه

مطالعات امکان سنجی، مطالعات کارشناسی است که قبل از اجرای طرح های سرمایه گذاری اقتصادی انجام می گیرد. در این مطالعات از نگاه بازار، فنی و مالی و اقتصادی طرح مورد بررسی و آنالیز قرار گرفته و نتایج حاصل از آن به عنوان مبنایی برای تصمیم گیری سرمایه گذاران مورد استفاده قرار می گیرد.

گزارش حاضر مطالعات امکان سنجی مقدماتی تولید مکمل خوراک دام و طیور است. این مطالعات در قالب متدولوژی مطالعات امکان سنجی تهیه گردیده است و مطابق متدولوژی فوق، ابتدا محصول مورد مطالعه به طور دقیق معرفی شده و سپس بررسی های لازم روی بازار آن صورت خواهد گرفت و در ادامه مطالعات فنی در خصوص چگونگی تولید و امکانات سخت افزاری و نرم افزاری مورد نیاز نیز شناسایی شده و در نهایت ظرفیت های اقتصادی و حجم سرمایه گذاری مورد نیاز برای اجرای طرح برآورد و ارائه خواهد شد تا با استفاده از آن سرمایه گذاران و علاقه مندان محترم بتوانند کلیه اطلاعات مورد نیاز را کسب و در جهت انجام سرمایه گذاری اقتصادی با دید باز و مسیر شفاف اقدام نمایند. امید است این مطالعات کمکی هر چند کوچک در راستای توسعه صنعتی کشورمان باشد.

وزارت صنایع و معادن
سازمان صنایع کوچک و شهرکهای صنعتی ایران

گزارش امکان سنجی مقدماتی طرح تولید مکمل خوراک دام و طیور

۱- معرفی محصول :

تغذیه علمی است که دانش بیوشیمی و فیزیولوژی را توأم با مفهومی مشترک در ارتباط با یک ارگانیزم و تامین غذای آن بیان می کند. تغذیه شامل جریانی است که در آن سلول های بدن موجود زنده با بخشی از محیط شیمیایی خارج که برای تامین مواد مورد نیاز جهت انجام مطلوب واکنش های متابولیکی و شیمیایی برای رشد، نگهداری، کار و تولید ضروری است در ارتباط می باشد. غذا به ماده ای اطلاق می شود که حیوان بتواند پس از خوردن، آن را هضم و جذب کرده و به مصرف برساند. به آن قسمت از ماده غذایی که به مصرف واقعی حیوان می رسد، ماده مغذی گفته می شود. استفاده از خوراک آماده برای تغذیه دام و طیور به واسطه ایجاد امکان مصرف ضایعات صنعتی و پسماند های کشاورزی در جهت کسب ارزش افزوده و همچنین سهولت حمل و نقل، در سالهای اخیر رو به فزونی نهاده است. ضمن اینکه تغذیه دام و طیور با این نوع خوراک می تواند از بروز امراضی که به دلیل وجود آلودگی های مختلف در غذای دام و طیور پدید می آید جلوگیری نماید. برای ایجاد شرایط بهره برداری اقتصادی از دام و طیور باید مجموعه ای از مواد که در یک نوع علوفه به تنهایی گرد هم نمی آیند با هم مخلوط و آسیاب نمود. این ترکیب کنسانتره ای را تشکیل می دهد که متشکل از مجموعه ای مواد غذایی است که قادر است همه عناصر و مواد ضروری بدن دام و طیور را در حد نیاز برطرف کند. خوراک کنسانتره از ترکیب مقدار مشخصی از ماده های همانند انواع غلات همچون گندم و جو و ذرت، سبوس، تفال، چغندر قند، گلوتن ذرت، کنجاله سویا، کنجاله تخم پنبه، کنجاله تخم آفتابگردان، باگاس، روغن های گیاهی، دی کلسیم فسفات، کربنات کلسیم، نمک، آنتی اکسیدان مکمل ویتامینه، مکمل معدنی شیرین، میتونین، کولین کلراید و مواد افزودنی مجاز در جیره های طیور و ... تهیه می شود.

وزارت صنایع و معادن
سازمان صنایع کوچک و شهرکهای صنعتی ایران

گزارش امکان سنجی مقدماتی طرح تولید مکمل خوراک دام و طیور

در تولید مکمل های خوراک دام و طیور تنوع آب و هوایی، تنوع مواد، نوع مواد، وزن مخصوص مواد اولیه، درصد های مواد مختلف و ضریب اصطحکاک و نوع بسته بندی و حمل و اندازه (مش) تولید مختلف است.

▪ مواد مغذی موجود در کنسانتره :

۱- کربوهیدرات ها یا مواد قندی انرژی زا :

کربوهیدرات ها موادی هستند که انرژی مورد نیاز دام و طیور را تامین کرده و این انرژی صرف تامین فعالیت های حیاتی مختلف بدن می شود. کربوهیدرات ها اولین و مهمترین ماده مغذی برای دام هستند. مثلاً دام برای تولید شیر، گوشت، حرکت، خوردن و سایر فعالیت های روزانه به انرژی نیاز دارد. موادی مثل غلات، ملاس و تفاله چغندر قند دارای انرژی زیاد هستند.

۲- پروتئین ها :

پروتئین در شکل گیری عضلات و تولید شیر اهمیت بسیاری دارد و کمبود آن موجب کاهش رشد، تولید، اختلال در سلامت و تولید مثل دام می گردد. موادی مثل کنجاله تخم پنبه و کنجاله سویا دارای پروتئین زیادی می باشند.

۳- چربی ها :

اکثر مواد غذایی، دارای مقداری چربی هستند. چربی نیز در تامین انرژی بدن دام نقش حیاتی دارد و بعضی از ویتامین ها مثل ویتامین A، K، D و E نیز توسط چربی ها به بدن دام منتقل می شوند.

مواد معدنی :

این مواد نقش مهمی در تغذیه دام دارند. مواد معدنی در ساختمان اسکلت بدن دام و در ترکیب تولیدات دام مانند: شیر، گوشت و غیره به

وزارت صنایع و معادن
سازمان صنایع کوچک و شهرکهای صنعتی ایران

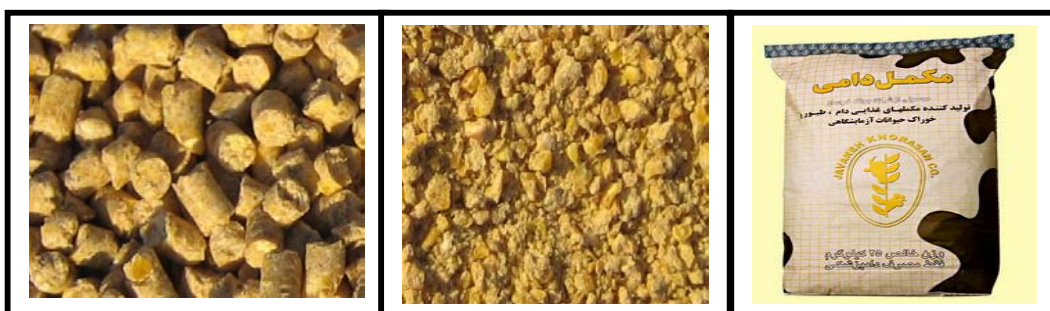
گزارش امکان سنجی مقدماتی طرح تولید مکمل خوراک دام و طیور

کار می روند. مهمترین عناصر مورد نیاز دام شامل: کلسیم ، فسفر، منیزیم، سدیم، کلر، گوگرد، منگنز، روی، ید و آهن بوده که کمبود هر یک از آنها موجب کاهش رشد، تولید و باروری دام می گردد.

۴- ویتامین ها :

این مواد به مقدار کمتری مورد نیاز دامها هستند ولی به همین مقدار باید حتماً به بدن دامها برسند. کمبود بعضی از ویتامین ها، باعث عوارضی مثل کوری، عدم باروری، سقط جنین و کاهش رشد و ضعف سیستم ایمنی (کمبود ویتامین A و E) و... می شوند. ویتامین های مورد نیاز که باید به کنسانتره اضافه شوند عبارتند از : E، D و A و بقیه ویتامین ها به وسیله خود حیوان تولید می شود و به همین دلیل کمتر به جیره افزوده می شود.

▪ برخی از مواد تشکیل دهنده کنسانتره و ارزش غذایی آنها:

در دنیا بیش از ۱۵۰۰۰ نوع مواد علوفه ای وجود دارد که بخش هایی از آن در کنسانتره نقش دارند که عبارتند از:

▪ ذرت:

وزارت صنایع و معادن
سازمان صنایع کوچک و شهرکهای صنعتی ایران

گزارش امکان سنجی مقدماتی طرح تولید مکمل خوراک دام و طیور

دانه ذرت یکی از انواع دانه های غلات است که به واسطه فراوانی نشاسته در آن، ارزش غذایی نسبتاً زیادی دارد و از رو در جیره دام و طیور به عنوان ماده اولیه انرژی زا به مقدار زیاد مورد استفاده قرار می گیرد. ذرت، خوش خوراک بوده و قابلیت هضم آن بالاست و بندرت سبب ایجاد مشکلات تغذیه ای می شود. دانه ذرت برحسب گونه و ارقام، متفاوت بوده و دارای رنگ های زرد، سفید و قرمز می باشد که دانه زرد آن مصرف بیشتری دارد و سرشار از کارتینوئید (پیش ساز ویتامین A) است. ذرت بطور معمول حاوی ۱۴ درصد رطوبت، ۸ درصد پروتئین، ۳/۵ درصد چربی و ۲/۷ درصد فیبر می باشد. از نظر مقدار پروتئین، کلسیم و فسفر، فقیرتر از دانه های دیگر است ولی مجموع مواد مغذی قابل هضم (TDN) آن در بین غلات بالاترین مقدار است. همچنین دانه ذرت از نظر دو اسید آمینه ضروری لیزین و تریپتوفان فقیر می باشد. ذرت در تغذیه گوساله شیرخوار، غله اصلی است. میزان انرژی خالص ذرت برای گاوهای شیری حدود ۲ مگا کالری و انرژی متابولیسمی آن برای طیور حدود ۳/۲ مگا کالری در کیلوگرم است.

■ جو:

پس از گندم، جو متداولترین غله، بخصوص در مناطقی معتدل و سرد محسوب شده و پروتئین آن در حدود ۱۰-۱۲ درصد و فیبر آن (مواد غیر قابل هضم) حدود ۵/۴ درصد می باشد. جو فاقد ویتامین A و D بوده و حدود ۳۰-۵۰ درصد کنسانتره را تشکیل می دهد.

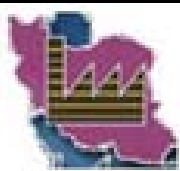
■ سبوس گندم:

سبوس گندم بسته به نوع گندم حاوی ۱۶-۱۲/۵٪ پروتئین خام و ۴/۶٪ چربی و حدود ۱۰٪ فیبر خام می باشد. ارزش پروتئین سبوس بیشتر از ذرت و آرد گندم بوده ولی به پای دانه های روغنی بخصوص سویا نمی رسد.

وزارت صنایع و معادن
سازمان صنایع کوچک و شهرکهای صنعتی ایران

گزارش امکان سنجی مقدماتی طرح تولید مکمل خوراک دام و طیور

سبوس از دیگر مواد، فسفر بیشتری داشته حدود $1/20\%$ و لی از لحاظ کلسیم فقیر و حاوی حدود $0/14\%$ می باشد.

▪ تفاله چغندر قند:

غذایی حجیم و خوشمزه و ارزان می باشد که دارای مواد قندی زیاد بوده و حدود $9/6\%$ درصد پروتئین و $0/5\%$ درصد چربی می باشد. از نظر کلسیم غنی و از لحاظ فسفر ضعیف می باشد.

▪ کنجاله تخم پنبه:

مقدار پروتئین کنجاله پنبه دانه استاندارد شده حداقل 36% و حداکثر 43% ، چربی در این نوع کنجاله حدود 6% بوده و مواد قابل هضم آن کمتر از کنجاله سویا می باشد. دارای حدود 1% فسفر و $0/2\%$ کلسیم می باشد.

▪ کنجاله سویا:

این ماده غذایی مقام اول را از نظر پروتئین و ارزش غذایی در پروتئین های گیاهی دارا می باشد و دارای $41-46\%$ درصد پروتئین خام و حدود $0/3-1\%$ درصد چربی (بسته به روش روغن کشی) می باشد. کنجاله سویا دارای $0/29\%$ درصد کلسیم و $0/66\%$ درصد فسفر می باشد. کنجاله سویا از نظر اسید آمینه متیونین فقیر است.

▪ ملاس چغندر قند:

ملاس ماده ای انرژی زا است که از مازاد کارخانه های قند به دست می آید. از نظر انرژی و مواد قندی غنی و باعث خوشخوراکی و چسبندگی دانه های ریز و پودری مثل ویتامین های موجود در کنسانتره می شود.

وزارت صنایع و معادن
سازمان صنایع کوچک و شهرکهای صنعتی ایران

گزارش امکان سنجی مقدماتی طرح تولید مکمل خوراک دام و طیور

▪ مکمل معدنی :

ترکیبی از مواد معدنی است و اگر چه دام به مقدار کم به آن نیازمند است اما اگر همین مقدار کم به بدن دام نرسد چرخه حیاتی اش را به خطر خواهد انداخت.

▪ نمک:

جهت تامین مواد معدنی مورد نیاز دام و همچنین تحریک اشتهاي دام به کار می رود و از سنگ نمک تهیه می شود.

▪ زئولیت:

درفرآیند هضم و جذب غذا و افزایش تولید، نقش آفرینی می کند

▪ اوره :

اوره به عنوان جانشین پروتئین، از مواد ازته ساده و ارزان قیمت می باشد که درسیستم گوارشی گاو تبدیل به پروتئین می شود. کارشناسان معتقدند اوره وقتی موثر است که به مقدار کافی مواد نشاسته ای (غلات) و مواد قندی درجیره وجود داشته باشد. مقدار اوره درکنسانتره معمولاً درحدود ۱ درصد می باشد.

▪ اصول تهیه جیره متعادل یا کنسانتره :

درتهیه جیره های غذایی دام باید نکات زیر رعایت شود:

۱- جیره متعادل باآگاهی ازمیزان احتیاجات دام و ترکیب مواد مغذی تشکیل دهنده آن تهیه می گردد.

۲- جیره متعادل به مقدار کافی انرژی وپروتئین مورد نیاز دام را تامین می کند.

وزارت صنایع و معادن
سازمان صنایع کوچک و شهرکهای صنعتی ایران

گزارش امکان سنجی مقدماتی طرح تولید مکمل خوراک دام و طیور

- ۳- جیره متعادل خوش خوراک و دارای قابلیت هضم بسیار بالا می باشد.
- ۴- جیره متعادل دارای کلیه عناصر معدنی و ویتامین های مورد احتیاج دام به میزان مورد نیاز می باشد.
- ۵- جیره متعادل عاری از عناصر مضر و مواد سمی برای بدن دام می باشد.
- ۶- قیمت تمام شده جیره متعادل از نظر اقتصادی قابل برگشت بوده، به عبارت دیگر قیمت جیره از قیمت موادی که دام تولید می کند، کمتر بوده و سود کافی را برای دامدار عاید می کند.
- ۷- جیره متعادل یا کنسانتره، مطابق اصول بهداشتی تهیه شده و به سلامت دام خدلی وارد نکرده و بویژه طعم و بوی شیر و گوشت را نامطلوب نمی سازد.

▪ انواع مکمل خوراک دام و طیور:

این مکمل های معمولاً به دو صورت خوراک خام و آردی یا خوراک فرآوری شده به صورت پلت (که معمولاً" توسط طیور مورد استفاده قرار می گیرد) وجود دارند.

▪ بعضی از ویژگی های خوراک فرآوری شده به صورت پلت :

۱- بهبود هضم و ضریب تبدیل :

به دلیل فرآیند پخت خوراک و تغییراتی که در ساختار کربوهیدراتی خوراک به وجود می آید، قابلیت هضم خوراک افزایش یافته و در نتیجه راندمان مصرف خوراک (ضریب تبدیل) بهبود می یابد.

وزارت صنایع و معادن
سازمان صنایع کوچک و شهرکهای صنعتی ایران

گزارش امکان سنجی مقدماتی طرح تولید مکمل خوراک دام و طیور

۲- افزایش خوشخوراکی :

دان پلت شده نسبت به دان آردي به دليل شکل خاص خود، خوشخوراکی بیشتری دارد ، و این افزایش ضریب منجر به افزایش وزن در مدت زمان پرورش کوتاهتری می گردد.

۳- کاهش ضایعات دان :

خوراک پلت شده در مقایسه با خوراک آردي، ضایعات بسیار کمتری ایجاد می کند زیرا به صورت حبه در آمده و از روی بستر هم برای پرنده قابل برداشت خواهد بود.

۴- افزایش یکنواختی در گله :

یکنواختی رشد در گله هایی که از خوراک پلت استفاده می کنند بسیار بیشتر است، چون هردانه پلت شامل مخلوط یکنواختی از مواد جیره است و همزمان توسط پرنده مصرف و قدرت انتخاب را از پرنده سلب می نماید.

۵- کاهش مواد ضد تغذیه ای و آلودگی های میکروبی خوراک :

در اثر بخار و فشار و حرارت ایجاد شده در فرآیند پلت شدن بسیاری از عوامل مضر تغذیه ای و میکروبی در خوراک را از بین خواهد برد.

۶- کاهش هزینه ها و خواب سرمایه در محل پرورش (مرغداریها ،

دامداریها و ...):

در سیستم سنتی که خوراک در محل پرورش تهیه می گردید، اغلب قسمتی از سرمایه به صورت مواد اولیه (ذرت ، گندم ، سویا و...) در انبارها انباشته بود که در سیستم جدید (استفاده از خوراک پلت شده) این خواب سرمایه به حداقل می رسد.

وزارت صنایع و معادن
سازمان صنایع کوچک و شهرکهای صنعتی ایران

گزارش امکان سنجی مقدماتی طرح تولید مکمل خوراک دام و طیور

۷- سهولت حمل و نقل :

محصولات به صورت بسته بندی عرضه و از عواملی چون افت وزن در زمان حمل و نقل جلوگیری می شود.

۱-۱- نام و کد محصولات (آسیک ۳) :

نام محصول نهایی این طرح " مکمل خوراک دام و طیور " است. که مطابق با طبقه بندی وزارت صنایع و معادن برای این محصول کد آسیک به طور مستقل در نظر گرفته نشده است ، بلکه خانواده مکمل های خوراک دام و طیور به شماره های کد ISIC (نسخه ۳) زیر می باشند :

خانواده مکمل های خوراک دام و طیور	کد ISIC
غذاهای آماده برای حیوانات	۱۵۳۳۰۰۰۰
غذاهای آماده برای طیور و آبزیان	۱۵۳۳۱۱۰۰
خوراک آماده طیور	۱۵۳۳۱۱۱۰
دان مرغ	۱۵۳۳۱۱۱۱
مکمل غذایی طیور	۱۵۳۳۱۱۱۲
مکمل غذایی آبزیان	۱۵۳۳۱۱۲۱
پروتئین حیوانی	۱۵۳۳۱۱۲۴
مکمل غذایی دام	۱۵۳۳۱۱۳۱
تولید غذایی حیوانات غیر از دام و طیور	۱۵۳۳۱۱۴۰

۱-۲- شماره تعرفه گمرکی :

در کتاب مقررات صادرات و واردات وزارت بازرگانی بعنوان متولی سیاستگذاری صادرات و واردات کشور و همچنین تعیین کننده قانونی مقررات آن، باز همانند کد آسیک شماره تعرفه گمرکی مستقلی ارائه شده است:

وزارت صنایع و معادن
سازمان صنایع کوچک و شهرکهای صنعتی ایران

گزارش امکان سنجی مقدماتی طرح تولید مکمل خوراک دام و طیور

حقوق ورودی	شماره تعرفه گمرکی	نوع مکمل خوراک دام و طیور
-	۲۳۰۲	سبوس گندم
۴۵	۲۱۰۴۲۰۰۰	مركبات
۴	۲۳۰۲۱۰۰۰	از ذرت
۴	۲۳۰۲۳۰۰۰	از گندم
۴	۲۳۰۳۲۰۰۰	تفاله چغندر
۴	۲۳۰۴۰۰۰۰	کنجاله سویا
۴	۲۳۰۶۱۰۰۰	کنجاله تخم پنبه
-	۲۳۰۶۳۰۰۰	از تخم آفتابگردان

۳-۱- شرایط واردات محصول :

با مراجعه به کتاب مقررات واردات و صادرات بازرگانی هیچ گونه محدودیت وارداتی در نظر گرفته نشده و ورود آنها به کشور موکول به موافقت توافق وزارت جهاد کشاورزی و سازمان بازرگانی تحقق می یابد . شروطی که برای واردات و یا صادرات این محصول در نظر گرفته شده است عبارتند از :

- ۱- رعایت استاندارد محصول .
- ۲- رعایت بهداشت محصول در نگهداری آن .
- ۳- عدم آلودگی محیط .
- ۴- نگهداری و حفظ به موقع آن .
- ۵- مصرف آنتی بیوتیک و مواد محرک مجاز رشد با تایید مقامات ذیصلاح به عنوان مکمل غذایی آزاد است .
- ۶- مصرف آنتی اکسیدان در حد مجاز بلامانع است .
- ۷- مصرف کوکسید پوستات مجاز در مکمل خوراک دام و طیور بلامانع است .
- ۸- مصرف هورمون و مواد مشابه آن در مکمل خوراک دام و طیور ممنوع است .
- ۹- اضافه کردن هر گونه ازت غیر پروتئینی به مکمل ممنوع است .

وزارت صنایع و معادن
سازمان صنایع کوچک و شهرکهای صنعتی ایران

گزارش امکان سنجی مقدماتی طرح تولید مکمل خوراک دام و طیور

۱۰- اضافه نمودن داروها و مواد پیشگیری کننده از بعضی از بیماریهای طیور در صورتی که نوع و میزان مصرف آن مورد تایید مقامات ذیصلاح قرار گرفته باشد در مکمل خوراک دام و طیور مجاز بوده ولیکن نوع و میزان مواد اضافه شده باید در روی تمام بسته ها ذکر گردد .

۴-۱- بررسی و ارائه استانداردهای موجود در محصول (ملی یا بین المللی

):

جهت جلب اعتماد مصرف کنندگان و نیز رعایت کلیه نکات مربوط به کنترل کیفیت محصول، توجه به استانداردهای موجود امری ضروری است. به طور کلی در مورد هر محصول، استانداردهای مختلف ملی و بین المللی توسط موسسه استاندارد و تحقیقات صنعتی ایران تدوین می شوند و کلیه تولیدکنندگان محصول ملزم به رعایت این استانداردها باشند.

با بررسی های بعمل آمده و مراجعه به سایت سازمان استاندارد و تحقیقات صنعتی ایران مشخص گردید برای انواع مکمل خوراک دام و طیور شماره های استاندارد ملی ایران به شرح زیر می باشند :

شماره استاندارد	نوع مکمل
۲۶۸	از ذرت
۳۲۲	از تخم آفتابگردان
۶۲۵	علوفه و ریشه ها
۸۰۰	کنجاله سویا
۲۳۸۷	مکمل های ویتامینی
۲۵۱۴	سبوس برنج
۶۶۳۳	منگنز
۶۸۴۹	تفاله مرکبات

وزارت صنایع و معادن
سازمان صنایع کوچک و شهرکهای صنعتی ایران

گزارش امکان سنجی مقدماتی طرح تولید مکمل خوراک دام و طیور

نمونه برداری از مکمل خوراک دام و طیور به طور متراکم (کنسانتره) طبق استاندارد ملی شماره ۳۳۱ انجام می‌گیرد و روش‌های آزمون عبارتند از :

شماره استاندارد	نوع آزمون
۲۶	تعیین مقدار نمک
۴۱۵	تعیین مقدار چربی خام
۴۵۷	تعیین مقدار پروتئین
۵۱۳	تعیین مقدار فسفر
۵۲۰	تعیین مقدار فیبر خام
۵۷۱	تعیین مقدار کلسیم

جموعه استانداردهای فرآورده‌های غذایی حاصل از دام و طیور و آبزیان

شماره استاندارد	موضوع	ردیف
۱۸۶	ویژگیهای خاویار تاسماهیان- تجدید نظر اول	۱
۲۸۴	ویژگیهای گوشت مرغ و خروس کشته آماده طبخ- با تجدید نظر	۲
۳۱۱	وسایل و شرایط حمل و نقل دام‌های کشتاری-تجدید نظر اول	۳
۴۹۶	روش قضاوت بهداشتی روی لاشه دام‌های کشتاری در بازرسی پس از کشتار	۴
۵۳۱	روش استاندارد برای بازرسی بهداشتی لاشه دام‌های کشتاری(بازرسی پس از کشتار)	۵
۵۳۱	روش استاندارد برای بازرسی بهداشتی لاشه دام‌های کشتاری(بازرسی پس از کشتار)	۶
۶۹۰	گوشت قرمز و فرآورده‌های آن - روش نمونه برداری-تجدید نظر دوم	۷
۹۲۳	نیتریت در گوشت و فرآورده‌های آن-تجدید نظر	۸
۹۲۴	روش اندازه‌گیری پروتئین تام در گوشت و فرآورده‌های آن	۹
۹۸۸	تعیین نیترات محتوی در گوشت و فرآورده‌های آن	۱۰
۱۰۲۷	بازرسی بهداشتی دام زنده	۱۱
۱۰۲۸	روش تعیین PH در گوشت و فرآورده‌های آن	۱۲
۱۰۲۹	روش اندازه‌گیری ازت در گوشت و فرآورده‌های آن	۱۳
۱۰۳۰	روش اندازه‌گیری نشاسته در گوشت و فرآورده‌های آن	۱۴
۱۱۳۴	روش اندازه‌گیری میزان فسفر کل در گوشت و فرآورده‌های آن	۱۵
۱۲۵۱	قطعه بندی گوشت مرغ و خروس	۱۶
۱۷۱۱	مسیر کشتار و بازرسی بهداشتی طیور -قبل و بعد از کشتار و نحوه قضاوت بهداشتی	۱۷

وزارت صنایع و معادن
سازمان صنایع کوچک و شهرکهای صنعتی ایران

گزارش امکان سنجی مقدماتی طرح تولید مکمل خوراک دام و طیور

۲۳.۳	سوسیس و کالیاس - ویژگیها و روش های آزمون	۱۸
۲۳.۴	ویژگیهای همگر منجمد خام	۱۹
۲۴۸۷	ویژگیهای پودر تخم مرغ	۲۰
۲۵۱۸	ویژگیهای مرغ منجمد	۲۱
۲۸۶۴	روش تشخیص و اندازه گیری آنتی بیوتیک در گوشت	۲۲
۲۸۶۵	روش تعیین مقدار مقدماتی و تاییدی لینکومایسین باقیمانده در نسوج	۲۳
۲۸۶۶	روش مقدماتی تشخیص آنتی بیوتیکها در گوشت	۲۴
۲۹۶۴	ویژگیها و روش آزمون زرده خشک تخم مرغ	۲۵
۳۱۵۰	ویژگیها و روش آزمون میگوی منجمد شده به روش سریع	۲۶
۳۴.۹	هیدروکسی پرولین در گوشت و فرآورده های آن	۲۷
۳۷۳۰	تعاریف و اصطلاحات مربوط به گاو زنده کشتاری	۲۸
۳۷۳۱	تعاریف و اصطلاحات مربوط به گوسفند زنده کشتاری	۲۹
۴۱.۵	روش تعیین مقدار نشاسته در فرآورده های گوشتی-بدون استفاده از الکل	۳۰

استانداردهای ویژگیها و روشهای آزمون خوراک دام و طیور و آبزیان و مواد اولیه مورد مصرف

ردیف	موضوع	شماره استاندارد
۱	ویژگیهای کنجاله تخم پنبه (چاپ چهارم) -تجدید نظر	۲۷۸
۲	ویژگیهای تفاله خشک چغندر قند (چاپ سوم) -تجدید نظر اول	۳۱۸
۳	ویژگیهای ملاس چغندر قند و نیشکر (چاپ سوم) -تجدید نظر اول	۳۱۹
۴	کنجاله دانه آفتابگردان مورد مصرف در خوراک دام و طیور و آبزیان روشهای آزمون- ویژگیها و	۳۲۲
۵	استاندارد کنجاله بذر کتان	۴۵۸
۶	آرد استخوان برای تغذیه خوراک دام و طیور و آبزیان -تجدید نظر دوم	۵۴۱
۷	خوراک مرغ (چاپ سوم)-تجدید نظر	۶۰۵
۸	ویژگیهای آرد گوشت مورد مصرف خوراک دام و طیور (چاپ سوم) -تجدید نظر اول	۷۲۱
۹	پودر ماهی جهت تغذیه دام و طیور و آبزیان (چاپ چهارم) -تجدید نظر دوم	۷۲۲
۱۰	کنجاله دانه سویا مورد مصرف در خوراک دام و طیور و آبزیان - آزمون ویژگیها و روشهای	۸۰۰
۱۱	استاندارد کنجاله بادام زمینی	۸۰۴
۱۲	ویژگیهای آرد خون (چاپ دوم)-تجدید نظر اول	۱۳۶۶
۱۳	دانه ذرت جهت تغذیه دام و طیور و آبزیان (چاپ چهارم)-تجدید نظر دوم	۱۴۴۵
۱۴	ویژگیهای کشک بعنوان خوراک دام و طیور-چاپ سوم	۱۷۵۹
۱۵	سبوس گندم (چاپ دوم)-تجدید نظر دو	۲۳۴۲
۱۶	پودر جانشین شیر (جهت تغذیه گوساله)-چاپ دوم	۲۳۸۸
۱۷	پودر و بقایای کشتارگاه طیور -چاپ دوم	۲۳۸۹
۱۸	ویژگیها و روشهای آزمون پودر صدف -چاپ دوم	۲۴۷۳
۱۹	دی کلسیم فسفات-چاپ سوم	۲۵۱۳
۲۰	سبوس برنج - مورد مصرف خوراک دام و طیور و آبزیان - ویژگیها و تجدید نظر اول-روشهای آزمون	۲۵۱۴
۲۱	ویژگیهای چربی مورد استفاده درخوراک دام و طیور -چاپ دوم	۲۹۹۸

گزارش امکان سنجی مقدماتی طرح تولید مکمل خوراک دام و طیور

وزارت صنایع و معادن
سازمان صنایع کوچک و شهرکهای صنعتی ایران

۳۰۰۰	ویژگیهای پودر پر (خوراک دام و طیور) - چاپ دوم	۲۲
۳۰۲۱	آماده کردن نمونه مورد آزمایش در خوراک دام و طیور - چاپ اول	۲۳
۳۲۰۷	ویژگیهای بهداشتی و میکروبیولوژیکی مواد اولیه تهیه خوراک طیور اول و دان آماده - چاپ	۲۴
۴۸۳۷	کربنات کلسیم جهت مصرف در خوراک دام و طیور و آبزیان - چاپ اول	۲۵
۴۸۳۷	کربنات کلسیم جهت مصرف در خوراک دام و طیور و آبزیان - چاپ اول	۲۶
۴۸۳۸	پیت و باگاس نیشکر برای مصرف در خوراک متراکم دام	۲۷
۵۶۶۱	ویژگیها و روشهای آزمون غذای آبزیان پرورشی (ماهیها - میگو) - چاپ اول	۲۸
۵۷۱۸	(سنگ آهک برای استفاده در خوراک دام و طیور - ویژگیها - چاپ اول	۲۹
۶۲۷۵	خوراک دام و طیور و آبزیان - زئولیت - ویژگیها و روشهای آزمون - چاپ اول	۳۰

استانداردهای متفرقه فرآورده های غذایی حاصل از دام و طیور و آبزیان

شماره استاندارد	موضوع	ردیف
۲۶۷	ساختمان سیلوی علوفه	۱
۳۳۱	نمونه برداری از کنجاله دانه های روغنی (چاپ دوم) - تجدید نظر اول	۲
۶۲۵	نمونه برداری از علوفه ، ریشه ها ، غده ها و مواد سیلو شده - چاپ اول	۳
۲۶۴۹	روشهای نمونه گیری مواد غذایی محصولات کشاورزی در تعیین باقیمانده سموم آفت کش	۴
۲۶۸۱	اندازه گیری دمای غلات و حبوبات در انبار (چاپ دوم) - تجدید نظر اول	۵
۳۱۳۶	واژه نامه ارد ماهی - چاپ اول	۶
۳۴۹۸	واژه نامه صنعت مرغداری (تاسیسات و تجهیزات) - چاپ اول	۷
۴۰۱۳	آئین کار روشهای انبار کردن و انبارداری مواد کشاورزی خوراکی خشک - چاپ اول	۸
۵۷۴۶	مشخصات فنی بهداشتی انبار علوفه دام - چاپ اول	۹

وزارت صنایع و معادن
سازمان صنایع کوچک و شهرکهای صنعتی ایران

گزارش امکان سنجی مقدماتی طرح تولید مکمل خوراک دام و طیور

۱-۵- بررسی و ارائه اطلاعات لازم در زمینه قیمت تولید داخلی وجهانی محصول :

با بررسی بعمل آمده بطور متوسط قیمت تولید هر کیلوگرم مکمل خوراک دام یا طیور در داخل کشور حدود ۵۰۰۰ ریال و در کشورهای همجوار ۷۰۰۰ ریال می باشد. در کشورهای اروپایی قیمت هر بین ۱ تا ۱.۵ دلار است. بنابراین قیمت می توان گفت که قیمت در کشورهای همجوار حدود ۱ تا ۱/۵ برابر و در کشورهای اروپایی ۲ تا ۲.۵ برابر قیمت داخلی می باشد.

۱-۶- معرفی موارد مصرف و کاربرد:

کاربرد و محل مصرف اصلی این محصول بعنوان خوراک دام و طیور در صنایع دامپروری و تامین پروتئین مورد نیاز جامعه است. تولید مکمل های خوراکی بر پایه غلاتی همانند گندم، جو و ذرت و افزودن سایر مواد پروتئین دار باعث غنای خوراک دام و طیور که بخش مهم تامین پروتئین مورد نیاز را تشکیل می دهد را بدنبال خواهد داشت. تامین انرژی، مواد معدنی، پروتئین و ویتامین های مورد نیاز، خوش خوراکی بیشتر، قابلیت هضم بالاتر، افزایش مصرف ماده خشک، بهبود رشد و حفظ سلامتی دام و طیور، بهبود افزایش وزن روزانه، تولید دام و طیور مرغوب و سود آوری بیشتر برای دامداران از دیگر کاربردهای این مکمل هاست.

۱-۷- بررسی کالاهای جایگزین و تجزیه و تحلیل اثرات آن بر مصرف محصول:

مکمل خوراک دام و طیور بدلیل با صرفه بودن از نظر اقتصادی، مواد پروتئینی انرژی زای فراوان و کنترل شده محصولی مکمل و جایگزین برای غذای سنتی دام و طیور است. بنابراین این کالای جایگزینی توصیه نمی شود.

۱-۸- اهمیت استراتژیکی کالا در دنیای امروز :

مواد تشکیل دهنده ذکر شده در مکمل خوراک دام و طیور اهمیت اقتصادی و سیاسی بالایی داشته و کشوری که از لحاظ محصول ذکر شده خود کفا گردد دارای اقتصاد پویا و کارآمد و قدرت بی منازعه منطقه در سطح بین المللی است. از طرفی استراتژی استقلال و دست یافتن به خودکفایی همه جانبه کشور در بخش های کشاورزی، دامپروری و صنعتی، کشور را به قطب برتر در بین مجامع بین المللی تبدیل خواهد کرد.

بنابراین با توجه به اینکه دغدغه هر جامعه چه از لحاظ اقتصادی و چه از لحاظ اجتماعی در درجه اول تامین احتیاجات غذایی افراد آن جامعه است، بحث تامین مواد اولیه و پایه تولید صنایع گیاهی و پروتئین (حیوانی) نیز از اهمیت استراتژیکی خاصی برخوردار است. با توجه به محدودیت های آب و هوایی و دیگر شرایط تولیدگوشته طیور و دیگر دام های اهلی درگرو میزان تامین منابع غذایی از جمله اقلام ذکر شده فوق خواهد بود.

۱-۹- کشورهای عمده تولید کننده و مصرف کننده محصول :

کشورهای عمده تولید کننده، قطب های برتر کشاورزی و دامپروری در جهان هستند که از آن جمله آمریکا، روسیه، چین، ژاپن، کانادا، انگلستان، هلند، فرانسه، ایتالیا، آرژانتین، برزیل، شیلی،

وزارت صنایع و معادن
سازمان صنایع کوچک و شهرکهای صنعتی ایران

گزارش امکان سنجی مقدماتی طرح تولید مکمل خوراک دام و طیور

پرور، اکوادور، مکزیک نام برد. در کشورهایمانند هلند، فرانسه، کانادا و سوئیس ۱۶٪ کارخانجات ۷۲٪ ظرفیت تولید و در سطح جهانی ۳۰٪ کارخانجات ۸۰٪ حجم تولید صنعتی خوراک دام را به خود اختصاص داده و در حال حاضر آمریکا، روسیه، چین و ژاپن به ترتیب مقامهای اول تا چهارم خوراک دام و طیور و آبزیان را به خود اختصاص داده که این امر نشان دهنده اهمیت فوق العاده صنعت مذکور در کشورهای پیشرفته است و اغلب کشورهای دنیا که در زمینه دامپروری و تولید آبزیان و طیور فعالیت می کنند مصرف کننده این محصولات هستند.

۱۰-۱- شرایط صادرات :

در کتاب مقررات صادرات و واردات وزارت بازرگانی کالاهای صادراتی و وارداتی به سه گروه تقسیم میشوند:

الف: کالاهای مجاز: که صدور یا ورود آنها با رعایت ضوابط نیاز به کسب مجوز ندارد.

ب: کالاهای مشروط: که صدور یا ورود آنها با کسب مجوز از وزارت خانه ای امکان پذیر است.

ج: کالاهای مشروط: که صدور یا ورود آنها به موجب شرع مقدس اسلام و قانون ممنوع است.

محصول فوق با توجه به اینکه یک کالای جایگزین و مصرفی است از اینرو بازار جهانی آن تابع فضای حاکم بر بازار این صنعت می باشد و ورود به بازار رقابت این محصول مستلزم برخورداری از توانایی ها و شایستگی هایی است که در ذیل به آن اشاره میشود:

۱- برخورداری از مزیت رقابتی به لحاظ قیمت

وزارت صنایع و معادن
سازمان صنایع کوچک و شهرکهای صنعتی ایران

گزارش امکان سنجی مقدماتی طرح تولید مکمل خوراک دام و طیور

۲- برخورداری از مزیت رقابتی به لحاظ کیفیت

۳- برخورداری از مزیت رقابتی به لحاظ استانداردهای موجود

۴- مقررات دولتی

با مراجعه کتاب مقررات واردات و صادرات بازرگانی این کالا در گروه کالاهای مجاز بوده و هیچ محدودیتی برای صادرات آن وجود ندارد.

۲- وضعیت عرضه و تقاضا

۲-۱- بررسی ظرفیت بهره برداری و روند تولید از آغاز برنامه چهارم تاکنون:

با مراجعه به اطلاعات و مستندات وزارت صنایع و معادن ظرفیت نصب شده و قابل بهره برداری در سطح کشور مربوط به مکمل خوراک دام و طیور به صورت جدول زیر جمع بندی شده است:

ردیف	نام استان	تعداد واحد	ظرفیت اسمی (تن)
۱.	آذربایجان شرقی	۵	۸۴۰۰
۲.	آذربایجان غربی	۲	۴۰۰۰
۳.	اصفهان	۶	۱۵۹۰۰
۴.	تهران	۱۷	۱۳۰۴۸۰
۵.	چهارمحال بختیاری	۳	۲۹۳۰
۶.	خراسان جنوبی	۲	۷۵۰۰
۷.	خراسان رضوی	۷	۲۱۲۵۰
۸.	خوزستان	۲	۱۴۰۰۰
۹.	فارس	۱	۲۰۰
۱۰.	قزوین	۵	۲۶۴۲۵
۱۱.	قم	۱	۱۲۰۰۰
۱۲.	کردستان	۱	۱۵۰۰
۱۳.	کرمانشاه	۶	۷۴۰۰۰

وزارت صنایع و معادن
سازمان صنایع کوچک و شهرکهای صنعتی ایران

گزارش امکان سنجی مقدماتی
طرح تولید مکمل خوراک دام و طیور

۴۰۶۰۰	۷	گلستان	.۱۴
۴۰۰۰۰	۲	مازندران	.۱۵
۷۱۵۰۰	۱۵	مرکزی	.۱۶
۵۷۰۰	۴	یزد	.۱۷
۴۷۶۴۳۵ تن	۸۶	جمع کل	

۱-۲- بررسی روند تولید واقعی مکمل خوراک دام و طیور در کشور :

در جداول بالا واحدهای فعال و ظرفیت اسمی آنها در تولید مکمل خوراک دام و طیور آورده شده است. برای بررسی روند تولید واقعی امکان دسترسی به آمار تولید نیست. بنابراین برای تولید واقعی با توجه به روند بهره برداری از واحدها و روند استفاده از این محصول، پیش بینی ظرفیت واقعی تولید در کشور در حدود ۸۰٪ ظرفیت اسمی دور از واقعیت نبوده و بنابراین اساس جدول زیر را می توان جمع بندی کرد.

روند تولید واقعی طی سالهای گذشته				
سال ۱۳۸۷	سال ۱۳۸۶	سال ۱۳۸۵	سال ۱۳۸۴	سال ۱۳۸۳
۳۸۱۱۴۸ تن	۲۹۴۱۴۸ تن	۲۵۸۳۰۸ تن	۲۰۲۸۸۸ تن	۱۳۴۰۸۸ تن

وزارت صنایع و معادن
سازمان صنایع کوچک و شهرکهای صنعتی ایران

گزارش امکان سنجی مقدماتی طرح تولید مکمل خوراک دام و طیور

۲-۱-۲- بررسی سطح تکنولوژی تولید مکمل خوراک دام و طیور در واحدهای فعال :

با توجه به اینکه مکمل خوراک دام و طیور یک محصول استراتژیک بوده و عمده کشورهای دارنده این تکنولوژی از قبیل آمریکا، کانادا، ژاپن، روسیه و چین، هلند و انگلستان از سطح تکنولوژی بالایی برخوردارند. سطح تکنولوژی واحدهای فعال موجود بر همین اساس در سطح کلاس جهانی قرار دارد.

۳-۱-۲- نگاهی به راندمان تولید مکمل خوراک دام و طیور در واحدهای فعال:

با توجه به افزایش روز به روز نیاز به مکمل خوراک دام و طیور و علیرغم اینکه واحدهای متعددی در زمینه تولید این محصول فعال هستند. هنوز نیاز کامل کشور برآورده نشده است. بنابراین راندمان تولید در این واحدها بالای ۸۰٪ پیش بینی می شود. یعنی می توان گفت که کلیه واحدها تقریباً "از تمام ظرفیت اسمی خود استفاده می کنند.

۲-۲- بررسی وضعیت طرح های جدید و طرح های توسعه در دست اجرا :

با مراجعه به بانک اطلاعاتی صنعتی و معادن مشاهده شده است که طرحهای متعددی بعنوان طرحهای در حال ایجاد در این بانک اطلاعاتی ثبت شده است. از اینرو برای ایجاد بستر اطلاعاتی برای بهره برداری هرچه بیشتر از اطلاعات فوق با اعمال سه تقسیم بندی: ۱- طرحهای در حال ایجاد ۲- طرحهایی که دارای پیشرفت بالای صفر درصد ۳- طرحهایی که

گزارش امکان سنجی مقدماتی
طرح تولید مکمل خوراک دام و طیور

باطل شده اند، در میان طرحهای فوق می توان وضعیت این طرحها مورد بررسی قرار داد. تا بتوان به درستی ظرفیت واقعی مورد نیاز به روز محصول را محاسبه نمود.

۲-۳- بررسی روند واردات محصول از آغاز برنامه چهارم تاکنون :

با توجه به میزان تولیدات کشور فقط در دو تا سه محصول به واردات نیاز است. مابقی محصولات توان تأمین نیاز کشور از طریق تولیدات داخلی وجود دارد. ولی واردات برخی از این محصولات برای تنظیم بازار ضروری بنظر می رسد. بخش دام و طیور کشور به ۳.۲ میلیون تن انواع علوفه نیاز دارد. از این میزان شش میلیون تن نیاز صنعت مرغداری و مابقی نیاز دام های بزرگ است. در ایران ۸۶ کارخانه با ظرفیت اسمی ۵۰۰ هزار تن در سال فعال می باشند. به همین دلیل مقداری از نیاز بازار از طریق واردات انجام گرفته است بطوریکه میزان واردات فرآورده های دامی در سال ۵۷،۷۳۱ هزار تن سال ۸۶ به ۱۵۳ هزار تن و سال ۸۷ به ۱۰۴ هزار و ۷۰۰ تن رسیده است.

۲-۴- بررسی روند مصرف از آغاز برنامه چهارم تاکنون :

روند مصرف از آغاز برنامه چهارم توسعه بقرار زیر است :

سال ۱۳۸۷	سال ۱۳۸۶	سال ۱۳۸۵	سال ۱۳۸۴	سال ۱۳۸۳
۵۰۰۰۰۰ تن	۴۵۰۰۰۰ تن	۴۰۰۰۰۰ تن	۳۵۰۰۰۰ تن	۳۰۰۰۰۰ تن

وزارت صنایع و معادن
سازمان صنایع کوچک و شهرکهای صنعتی ایران

گزارش امکان سنجی مقدماتی طرح تولید مکمل خوراک دام و طیور

۲-۵- بررسی روند صادرات محصول از آغاز برنامه چهارم تاکنون :

با توجه به سرعت رشد و توسعه همه جانبه کشور در بخش های مختلف اعم از عمرانی، کشاورزی، صنعتی و خدماتی علی الخصوص صنعت دامپروری و پرورش طیور و نیاز به استفاده از مکمل خوراک دام و طیور به شکل های مختلف، تمامی تولید داخل به مصرف می رسد و صادرات قابل توجهی در خصوص این محصول وجود نداشته است .

۲-۶- بررسی نیاز به محصول با اولویت صادرات تا پایان برنامه چهارم :

دولت در سالهای اخیر به توسعه صادرات بعنوان یکی از سیاستهای اصلی و اساسی نگاه ویژه و توجه خاصی داشته است . اما برای ورود به بازارهای خارجی و فروش محصول ، رعایت کیفیت مناسب به همراه قیمت های قابل رقابت با محصولات مشابه دیگر جزء فاکتورهای بسیار مهم میباشند که باید از جانب تولیدکنندگان و صادرکنندگان محصول مورد توجه قرارگیرند. اگرچه تولید این محصول در ایران از نظر کیفیت بالا و قیمت مناسبی نیز دارد. اما بدلیل نیاز روزافزون بازار داخلی تاکنون ، تمامی محصول تولید به مصرف داخلی رسیده است. بدیهی است با بهره برداری از واحدهائی که در حال احداث می باشند و برآورده شدن نیاز داخلی توجه به امر صادرات می بایست بعنوان یک راهبرد مد نظر تولیدکنندگان و صادرکنندگان قرار خواهد گرفت. در این میان توجه به همسایگان می بایست بصورت ویژه مورد نظر باشد.

وزارت صنایع و معادن
سازمان صنایع کوچک و شهرکهای صنعتی ایران

گزارش امکان سنجی مقدماتی طرح تولید مکمل خوراک دام و طیور

۳- بررسی اجمالی تکنولوژی و روش های تولید و عرضه محصول در کشور و مقایسه آن با دیگر کشورها :

با توجه به اینکه عمده کشورهای دارنده این تکنولوژی از قبیل فرانسه، دانمارک، ایتالیا، آمریکا و چین از سطح تکنولوژی بالایی برخوردارند. سطح تکنولوژی واحدهای فعال موجود در داخل کشور نیز بدلیل بهره گیری از ماشین آلات این کشورها از همان سطح مدرن برخوردار و روش تولید آنها تفاوت چندانی با روش تولید دیگر کشورها ندارد.

۴- تعیین نقاط قوت و ضعف تکنولوژی های مرسوم در فرآیند تولید محصول :

معیارهای مهم در تعیین سطح تکنولوژی مورداستفاده در تولید محصول رامی توان به شرح زیر دسته بندی کرد :

- درجه اتوماسیون خط تولید
- کیفیت تولید
- تعداد تولید (ظرفیت)
- کیفیت و دقت عمل ماشین آلات

تکنولوژی و روش تولید محصول در سایر کشورها همان روشی است که در کشورما انجام می گیرد و تاکنون روش دیگری برای این کار در نقاط دیگر جهان معرفی نشده است. آنچه که در فرآیند تولید دارای اهمیت است و حتی می توان گفت که این عوامل کیفیت محصول تولید شده را تشکیل داده و در کشورهای صنعتی از درجه بالاتری برخوردار می باشد موارد زیر است :

- کیفیت و دقت عمل ماشین آلات
- کیفیت مواد اولیه مصرفی
- درجه اتوماسیون تولید و به طبع آن محصول یکدست و دقیق

وزارت صنایع و معادن
سازمان صنایع کوچک و شهرکهای صنعتی ایران

گزارش امکان سنجی مقدماتی طرح تولید مکمل خوراک دام و طیور

از اینرو در این قسمت بررسی نقاط قوت و ضعف تکنولوژی فوق
الذکر آورده شده است :

بررسی نقاط قوت و ضعف تکنولوژی معمول تولید محصول		
تکنولوژی	نقاط قوت	نقاط ضعف
تمام اتوماتیک	۱. ظرفیت بالای تولید ۲. کیفیت بسیار بالای محصول ۳. قیمت تمام شده پایین ۴. تنوع پذیری بالا	۱. سرمایه بری بالا ۲. توجیه پذیری برای ظرفیت بالا ۳. ضرورت استفاده از ظرفیت بالا
نیمه اتوماتیک	۱. ظرفیت متوسط تولید ۲. کیفیت متوسط بالای محصول ۳. قیمت تمام شده متوسط ۴. تنوع پذیری متوسط ۵. قابلیت حضور موفق در بازار داخلی	۱. قیمت تمام شده بالاتر از تکنولوژی تمام اتوماتیک ۲. وجود محدودیت در جذب از طرف بازارهای دارای کلاس جهانی
دستی	۱. سرمایه بری پایین	۱. ظرفیت پایین تولید ۲. کیفیت پایین بالای محصول ۳. قیمت تمام شده بالا ۴. تنوع پذیری پایین ۵. عدم جذب در بازارهای دارای کلاس جهانی

با توجه به موارد فوق الذکر احداث این واحد صنعتی در محدوده تکنولوژی
نیمه اتوماتیک قرار دارد.

۵- بررسی و تعیین حداقل ظرفیت اقتصادی به همراه برآورد حجم سرمایه
ثابت مورد انتظار:

وزارت صنایع و معادن
سازمان صنایع کوچک و شهرکهای صنعتی ایران

گزارش امکان سنجی مقدماتی طرح تولید مکمل خوراک دام و طیور

انتخاب ظرفیت و برنامه تولید مناسب برای واحدهای صنعتی علاوه بر استفاده بهینه از سرمایه گذاری انجام شده، عاملی درجهت بیشترین سود ممکن خواهد بود نظر به اینکه احداث واحدهای صنعتی مستلزم سرمایه گذاری ثابت اولیه است از اینرو انتخاب ظرفیتهای کم، سودآوری را غیر ممکن می سازد علاوه بر آن در صنایع کوچک انتخاب ظرفیتهای بالا، سرمایه گذار را مجبور تامین سرمایه زیادی می کند که در آن صورت واحد مورد نظر از چارچوب مطالعات صنایع کوچک و احداث آن فراتر می رود. از اینرو در این بخش با توجه به نیاز بازار و حجم سرمایه گذاری مورد نیاز ظرفیت اسمی پیشنهادی برای طرح ۲۴۰۰۰ تن در سال برآورد می گردد. بدیهی است که با توجه به اینکه معمولاً اینگونه واحدها به ۸۰ درصد ظرفیت اسمی خود بعنوان ظرفیت عملی می رسند. لذا ظرفیت عملی آن ۱۹۲۰۰ تن در سال می باشد.

هزینه های سرمایه گذاری ثابت طرح مشتمل بر هزینه های است که صرف ایجاد یک واحد صنعتی می گردد که عبارتند از: زمین، محوطه سازی، ساختمان های تولیدی و اداری، ماشین آلات و تجهیزات، تاسیسات عمومی، اثاثه و تجهیزات اداری، ماشین آلات حمل و نقل درون و برون کارگاهی، هزینه های قبل از بهره برداری و هزینه های پیش بینی نشده که این هزینه ها در جدول زیر گنجانده شده است:

وزارت صنایع و معادن
سازمان صنایع کوچک و شهرکهای صنعتی ایران

گزارش امکان سنجی مقدماتی طرح تولید مکمل خوراک دام و طیور

هزینه های سرمایه گذاری ثابت طرح

ردیف	شرح	مبلغ (هزار ریال)
۱	هزینه های خرید زمین	۱۵۰۰۰۰۰
۲	هزینه های محوطه سازی	۵۶۹۰۰۰
۳	هزینه های ساختمان سازی	۵۸۶۹۰۰۰
۴	هزینه های تجهیزات و ماشین آلات	۲۲۶۰۰۰۰
۵	هزینه های تأسیسات و امور زیربنایی	۹۸۰۰۰۰
۶	هزینه های تجهیزات اداری	۲۵۰۰۰۰
۷	هزینه های وسائط نقلیه	۵۱۰۰۰۰
۸	هزینه های قبل از بهره برداری	۱۴۱۵۰۰
۹	هزینه های پیش بینی نشده	۶۰۳۹۷۵
جمع کل سرمایه گذاری ثابت (هزار ریال)		۱۲۶۸۳۴۷۵

۱-۵- زمین :

مجموع کل فضاهای کاری طرح معادل ۲۴۵۰ مترمربع برآورد می شود. از اینرو حداقل زمین مورد نیاز ۷۵۰۰ مترمربع برآورد می شود. برای تعیین هزینه زمین فرض می گردد که محل اجرای طرح یکی از شهرک های صنعتی در سطح کشور می باشد. از اینرو قیمت خرید هر مترمربع ۲۰۰ هزار ریال فرض می گردد که در این صورت کل هزینه خرید زمین معادل یک میلیون و پانصد میلیون برآورد میگردد.

وزارت صنایع و معادن
سازمان صنایع کوچک و شهرکهای صنعتی ایران

گزارش امکان سنجی مقدماتی طرح تولید مکمل خوراک دام و طیور

۲-۵- محوطه سازی :

محل اجرای طرح یکی از شهرک های صنعتی در سطح کشور پیش بینی شده است. از اینرو هزینه محوطه سازی آن شامل تسطیح زمین ، دیوارکشی و حصارکشی ، درب ورودی و فضای سبز و غیره است که شرح کامل این موارد به همراه هزینه های آن درجدول زیر آورده شده است :

ردیف	شرح	مساحت (مترمربع)	قیمت واحد (هزار ریال)	هزینه کل (هزار ریال)
۱	فضای سبز	۷۰۰	۷۰	۴۹۰۰۰
۲	خیابان کشی و پارکینگ	۱۰۰۰	۱۲۰	۱۲۰۰۰۰
۳	دیوار کشی	۲۰۰۰	۲۰۰	۴۰۰۰۰۰
	جمع کل	۳۷۰۰	---	۵۶۹۰۰۰

۳-۵- هزینه های ساختمان سازی :

با توجه به ابعاد ماشین آلات و تجهیزات مورد نیاز، حداقل فضای کاری نیز به صورت زیر تعیین گردیده است:

ردیف	شرح	مساحت (مترمربع)	قیمت واحد (هزار ریال)	هزینه کل (هزار ریال)
۱.	سالن تولید	۱۰۰۰	۲۵۰۰	۲۵۰۰۰۰۰
۲.	انبار مواد اولیه و محصول	۱۲۰۰	۲۲۰۰	۲۶۴۰۰۰۰
۳.	پست برق	۲۰	۱۵۰۰	۳۰۰۰۰
۴.	ساختمان اداری و آزمایشگاهی	۱۵۰	۳۷۰۰	۵۵۵۰۰۰
۵.	ساختمان رفاهی	۵۰	۱۸۰۰	۹۰۰۰۰
۶.	نگهبانی و سرایداری	۳۰	۱۸۰۰	۵۴۰۰۰
	جمع کل	۲۴۵۰	-	۵۸۶۹۰۰۰

۴-۵- هزینه های تجهیزات و ماشین آلات :

باتوجه به فرایند تولید ، ماشین آلات زیر برای این واحد صنعتی مورد نیاز می باشد:

گزارش امکان سنجی مقدماتی طرح تولید مکمل خوراک دام و طیور

وزارت صنایع و معادن
سازمان صنایع کوچک و شهرکهای صنعتی ایران

ردیف	شرح	تعداد	قیمت واحد (هزار ریال)	هزینه کل (هزار ریال)
۱	آسیاب ضربه ای	۴	۴۰۰۰۰	۱۶۰۰۰۰
۲	نوار نقاله	۴	۲۰۰۰۰	۸۰۰۰۰
۳	الک	۲	۵۰۰۰۰	۱۰۰۰۰۰
۴	میکسر	۲	۷۵۰۰۰	۱۵۰۰۰۰
۵	بالابر قاشقی	۲	۵۰۰۰۰	۲۰۰۰۰۰
۶	ملاسور ۱۰ تن	۱	۷۰۰۰۰	۷۰۰۰۰
۷	مخزن اولیه	۶	۴۰۰۰۰	۲۴۰۰۰۰
۸	سیلوی ذخیره محصول	۶	۳۰۰۰۰	۱۸۰۰۰۰
۹	کانوایر	۴	۲۰۰۰۰	۸۰۰۰۰
۱۰	هاپر یا کیف ورودی	۲	۴۰۰۰۰	۸۰۰۰۰
۱۱	باسکول یک تنی	۲	۴۰۰۰۰	۸۰۰۰۰
۱۲	مخازن تولید پودر	۲	۴۰۰۰۰	۸۰۰۰۰
۱۳	فیلر پنوماتیک	۲	۴۰۰۰۰	۸۰۰۰۰
۱۴	فیلر پنوماتیک پلت	۲	۵۰۰۰۰	۱۰۰۰۰۰
۱۵	پرس پلت	۲	۳۰۰۰۰	۶۰۰۰۰
۱۶	بیل برقی	۲	۲۰۰۰۰	۴۰۰۰۰
۱۷	بوجاری	۲	۵۰۰۰۰	۱۰۰۰۰۰
۱۸	کمپرسور	۱	۲۰۰۰۰	۲۰۰۰۰
۱۹	تجهیزات بسته بندی	۲	۱۲۰۰۰۰	۲۴۰۰۰۰
۲۰	تجهیزات کنترلی و آزمایشگاهی	۱	۱۲۰۰۰۰	۱۲۰۰۰۰
	جمع کل (هزار ریال)			۲۲۶۰۰۰۰

۵-۵- هزینه های تأسیسات و امور زیربنایی:

ردیف	عنوان تأسیسات	مشخصات فنی	هزینه کل (هزار ریال)
۱	برق رسانی	انشعاب ۲۵۰ KW	۵۰۰۰۰۰
۲	آب رسانی	انشعاب ۱ Inch	۱۰۰۰۰۰۰
۳	سوخت رسانی	(گاز طبیعی و گازوئیل)	۱۰۰۰۰۰۰
۴	سیستم آتش نشانی	اطفاء حریق اتوماتیک	۸۰۰۰۰۰
۵	تأسیسات گرمایش و سرمایش	کولر و بخاری	۸۰۰۰۰۰
۶	ژنراتور اضطراری	۱۰۰ Kw/h	۸۰۰۰۰۰

وزارت صنایع و معادن
سازمان صنایع کوچک و شهرکهای صنعتی ایران

گزارش امکان سنجی مقدماتی
طرح تولید مکمل خوراک دام و طیور

۴۰۰۰۰	---	سیستم تلفن و ارتباطات	۷
۹۸۰۰۰۰	جمع کل (هزار ریال)		

۶-۵- هزینه های تجهیزات اداری :

وسایل اداری شامل میزهای کار، کامپیوتر و متعلقات، مبلمان اداری، فایل ها و غیره و وسایل خدماتی مانند وسایل حمل و نقل دستی، وسایل آبدارخانه و آشپزخانه و امور رفاهی می باشد که هزینه های تامین این وسایل ۲۵۰ میلیون ریال برآورد شده است. لوازم و تجهیزات اداری متناسب با تعداد پرسنل و نوع فعالیت مورد نیاز برآورد گردیده است.

۷-۵- هزینه های وسائط نقلیه درون و برون کارگاهی :

به منظور اجرای عملیات و فعالیتهای واحد صنعتی به وسائط زیر جهت حمل و نقلی نیاز است :

ردیف	شرح	تعداد	واحد	قیمت واحد (هزار ریال)	هزینه کل (هزار ریال)
۱	وانت نیسان	۱	دستگاه	۱۴۰۰۰۰	۱۴۰۰۰۰
۲	سواری	۱	دستگاه	۱۲۰۰۰۰	۱۲۰۰۰۰
۳	لیفتراک	۱	دستگاه	۲۵۰۰۰۰	۲۵۰۰۰۰
جمع کل (هزار ریال)					۵۱۰۰۰۰

وزارت صنایع و معادن
سازمان صنایع کوچک و شهرکهای صنعتی ایران

گزارش امکان سنجی مقدماتی طرح تولید مکمل خوراک دام و طیور

۷-۵- هزینه های قبل از بهره برداری :

هزینه های قبل از بهره برداری شامل هزینه های اخذ مجوزهای قانونی ، کارشناسی و ارزیابی طرح توجیهی ، ثبت و دفترخانه و بیمه ، مشاوره و آموزش و سایر هزینه ها به قرار جدول زیر برآورد می گردد:

ردیف	شرح	هزینه کل (هزار ریال)
۱	هزینه های مربوط به اخذ مجوزهای قانونی	۱۵۰۰
۲	هزینه کارشناسی و ارزیابی طرح توجیهی	۱۰۰۰۰
۳	هزینه های ثبت ، دفترخانه و بیمه	۳۰۰۰۰
۴	هزینه های مشاوره و آموزش	۵۰۰۰۰
۵	سایر هزینه ها	۵۰۰۰۰
	جمع کل	۱۴۱۵۰۰

۸-۵- هزینه های پیش بینی نشده :

با توجه به نوسان قیمت و امکان وقوع برخی فعالیتهای غیرقابل پیش بینی که در دوره اجرا طرح رخ خواهد داد ، هزینه های پیش بینی نشده طرح پنج درصد کل سایر هزینه های ثابت محاسبه می شود که بالغ بر ۶۰۳۹۷۵ هزار ریال برآورد می گردد.

۶- برآورد مواد اولیه عمده مورد نیاز سالانه و منابع تامین آن :

وزارت صنایع و معادن
سازمان صنایع کوچک و شهرکهای صنعتی ایران

گزارش امکان سنجی مقدماتی طرح تولید مکمل خوراک دام و طیور

میزان مصرف مواد اولیه طرح بطورکامل تابع میزان تولید است. با توجه به ظرفیت پیشنهادی ۲۴۰۰۰ تن در سال میزان نیاز سالانه مواد در راندمان ۸۰ درصد در جدول زیر ارائه می گردد.

ردیف	شرح ماده اولیه	مقدار مصرف سالیانه	واحد
۱	جو	۴۸۰۰	تن
۲	سبوس گندم	۵۲۰۰	تن
۳	ضایعات گندم	۴۸۰۰	تن
۴	کاه و علوفه	۱۷۰۰	تن
۵	ملاس	۱۲۰۰	تن
۶	تفاله چغندر	۱۴۰۰	تن
۷	کنجاله پنبه	۱۵۵۰	تن
۸	ذرت	۲۸۰۰	تن
۹	اوره	۲۵۰	تن
۱۰	کربنات کلسیم	۲۵۰	تن
۱۱	نمک	۱۳۰	تن
۱۲	انواع ویتامین و مواد معدنی	۱۰	تن
۱۳	کیسه پروپیلن	۱۳	تن
۱۴	سایر افزودنی ها	۵۰	تن

۷-پیشنهاد منطقه مناسب برای اجرای طرح :

در امر مدیریت بسیاری از موارد تصمیم چند معیاره و جالب است بدانید که برخی از معیارها در تقابل با هم هستند. انتخاب محل استقرار یک واحد تولیدی هم از جمله تصمیم گیری های چند معیاره است. از آنجائیکه عوامل متعددی در تعیین محل اجرای یک طرح تولیدی تاثیر گذارند، اما از مهمترین آنها می توان به موارد زیر اشاره کرد:

۷-۱- نزدیکی به بازارها و منابع محل تامین مواد اولیه :

وزارت صنایع و معادن
سازمان صنایع کوچک و شهرکهای صنعتی ایران

گزارش امکان سنجی مقدماتی طرح تولید مکمل خوراک دام و طیور

یکی از معیارهای مکان یابی اجرای یک طرح انتخاب محلی است که دارای نزدیکترین فاصله با بازارهای و منابع محل تامین مواد اولیه باشد. با توجه به اینکه مواد اصلی اولیه این طرح در استانهائی همچون خوزستان ، فارس ، لرستان ، کرمانشاه ، همدان ، ایلام ، چهارمحال بختیاری و کهگیلویه و بویر احمد پیشنهاد می شود.

۷-۲- نزدیکی به بازارهای فروش محصولات :

یکی از معیارهای مکان یابی اجرای یک طرح انتخاب محلی است که دارای نزدیکترین فاصله با بازارهای فروش محصولات باشد. استانهائی تهران ، خوزستان ، فارس ، لرستان ، کرمانشاه ، همدان ، ایلام ، چهارمحال بختیاری و کهگیلویه و بویر احمد، آذربایجان غربی ، گلستان ، خراسان ؛ پیشنهاد می شود.

۷-۳- زیر ساختها و امکانات زیربنائی :

از جمله زیر ساختها و امکانات زیر بنائی می توان به راههای ارتباطی ، شبکه برق سراسری ، فاضلاب و غیره اشاره کرد که در حال حاضر در سطح نیاز طرح ، می توان گفت که محدودیت و حساسیت خاصی در انتخاب محل اجرای طرح وجود ندارد.

۷-۴- برق ، آب ، ارتباطات ، نیروی انسانی و آموزش :

هر طرح تولیدی نیازمند مواردی مانند برق ، آب ، ارتباطات ، نیروی انسانی ، آموزش و غیره می باشد. در طرح مورد نظر از آنجائی که

وزارت صنایع و معادن
سازمان صنایع کوچک و شهرکهای صنعتی ایران

گزارش امکان سنجی مقدماتی طرح تولید مکمل خوراک دام و طیور

کلیه نیازمندیها فوق در سطح نیاز طرح در نقاط مختلف کشور قابل تامین است. لذا محدودیتی به لحاظ انتخاب محل خاص وجود ندارد.

ه-۷- حمایت‌های خاص حاکمیتی :

طرح حاضر یک طرح عمومی صنعتی است و لذا به نظر نمی‌رسد که حمایت‌های خاص دولتی برای آن وجود داشته باشد. البته اجرای طرح در مناطق محروم می‌تواند مشمول برخی حمایت‌های عمومی دولتی شود که این حمایت‌ها ارتباطی به نوع طرح نداشته بلکه تابع محل انتخاب شده برای اجرای آن خواهد بود و لذا می‌توان گفت از لحاظ این معیار محدودیت تسهیلات خاص دولتی برای طرح وجود ندارد. البته اگر طرح در یکی از شهرک‌های صنعتی خصوصا مناطق محروم استقرار یابد از مزایایی همانند :

الف- عدم نیاز به دریافت مجوزهای جداگانه از ادارات .

ب- مستثنی شدن از قانون شهرداری ها .

ج- پرداخت نقد و اقساط و حتی بخشودگی هزینه های تاسیسات و زمین .

د- صدور رایگان و در اسرع وقت مجوزهای ساخت و ساز و پایان کار .

ه- کاهش هزینه های سرمایه گذاری به دلیل استفاده از خدمات مشترک آب ، برق ، تلفن ، گاز و تصفیه خانه فاضلاب .

و- معافیت مالیاتی (بعضا" تا سقف ۱۰ سال) جهت شهرک‌هایی که در شعاع ۲۰ کیلومتری مراکز استان و شهرهای بالای ۳۰۰ هزار نفر جمعیت .

با جمع بندی مطالعات مکان یابی ، محل مناسب اجرای طرح در جدول زیر پیشنهاد می‌گردد :

گزارش امکان سنجی مقدماتی طرح تولید مکمل خوراک دام و طیور

وزارت صنایع و معادن
سازمان صنایع کوچک و شهرکهای صنعتی ایران

محل پیشنهادی جهت اجرای طرح	معیارهای مکان یابی
خوزستان ، فارس ، لرستان ، کرمانشاه ، همدان ، ایلام ، چهار محال بختیاری و کهگیلویه و بویر احمد	نزدیکی به بازارها و منابع محل تامین مواد اولیه
تهران ، خوزستان ، فارس ، لرستان ، کرمانشاه ، همدان ، ایلام ، چهار محال بختیاری و کهگیلویه و بویر احمد ، آذربایجان غربی ، گلستان ، خراسان	نزدیکی به بازارهای فروش محصولات
کلیه استانها	زیر ساختها و امکانات زیربنایی
کلیه استانها	برق ، آب ، ارتباطات ، نیروی انسانی و آموزش
کلیه استانها	حمایتهای خاص حاکمیتی

۸- وضعیت تامین نیروی انسانی و تعداد اشتغال :

در جدول زیر تعداد پرسنل مورد نیاز برای راه اندازی خط تولید مکمل خوراک دام و طیور با ظرفیت واقعی ۱۹۲۰۰ تن در سال برآورد شده است. خوشبختانه این طرح در هر استانی که اجرا گردد

وزارت صنایع و معادن
سازمان صنایع کوچک و شهرکهای صنعتی ایران

گزارش امکان سنجی مقدماتی طرح تولید مکمل خوراک دام و طیور

واحد تولیدی از نظر تامین نیروی کار مشکلی نداشته و باعث اشتغال زائی و بهره وری از نیروی کارآمد و متخصص خواهد گردید.

ردیف	شرح	تخصص یا مدرک مورد نیاز	تعداد (نفر)
۱	مدیریت عامل	فوق لیسانس مدیریت یا صنایع	۱
۲	مدیر تولید	فوق لیسانس مهندسی شیمی یا صنایع غذایی	۱
۳	مسئول اداری و مالی	لیسانس مدیریت بازرگانی یا حسابداری	۱
۴	کارمند اداری و مالی، فروش و تدارکات	لیسانس مدیریت بازرگانی یا حسابداری	۲
۵	منشی	دیپلم دارای تجربه و مسلط به زبان و رایانه	۱
۶	انبار دار	دیپلم دارای تجربه و مسلط به رایانه	۳
۷	راننده	دیپلم دارای تجربه	۴
۸	نظافتچی و آبدارچی	زیردیپلم دارای تجربه	۱
۹	نگهبان	دیپلم دارای تجربه	۲
۱۰	مهندسی خط تولید، تعمیر و نگهداری و ابزار دقیق	لیسانس مهندسی شیمی یا مکانیک	۲
۱۱	کارشناس آزمایشگاه	لیسانس شیمی یا صنایع غذایی	۱
۱۲	اپراتور خط تولید (کارگر فنی ماهر)	دیپلم فنی دارای تجربه	۶
۱۳	کارگر ساده	دیپلم	۷
۳۲	جمع کل		

۹- بررسی و تعیین میزان آب، برق، سوخت، امکانات مخابراتی و ارتباطی:

۹-۱- برآورد برق موردنیاز و چگونگی تامین آن :

توان برق مورد نیاز طرح با توجه به مصرف ماشین آلات و تاسیسات و همچنین نیاز روشنایی ساختمانها و غیره، ۲۵۰KW برآورد شده است. این توان به راحتی از شبکه برق سراسری کشور و در کلیه استانهای کشور قابل تامین است.

وزارت صنایع و معادن
سازمان صنایع کوچک و شهرکهای صنعتی ایران

گزارش امکان سنجی مقدماتی طرح تولید مکمل خوراک دام و طیور

۹-۲- برآورد آب مورد نیاز و چگونگی تامین آن :

انشعاب آب مورد نیاز طرح و همچنین جهت نیازهای بهداشتی ، آشامیدنی ، آبیاری فضای سبز ماشین آلات ، ۱ INCH برآورد شده است. این میزان به راحتی از طریق لوله کشی شهرک های صنعتی کلیه استانهای کشور قابل تامین است.

۹-۳- برآورد سوخت مصرفی و چگونگی تامین آن :

سوخت در طرح حاضر برای مصرف و تاسیسات گرمایشی و ... خواهد بود. بهترین سوخت پیشنهادی طرح ، گاز شهری است ولی نظر به اینکه برخی شهرک های دارای لوله کشی گاز نیستند. در حال حاضر گازوئیل بعنوان سوخت انتخاب شده است. با این فرض به ۱۰۰۰۰ لیتر گازوئیل که از طریق تانکر و لوله کشی تامین خواهد شد نیاز است.

۹-۴- برآورد امکانات مخابراتی و ارتباطی و چگونگی تامین آن :

طرح حاضر به سه خط تلفن ، یک خط فاکس و یک خط ADSL (اینترنت پرسرعت) نیاز دارد. با توجه به اینکه محل اجرای این طرح یکی از شهرک های صنعتی پیشنهاد شده است . لذا امکان تامین آن از سوی شهرک صنعتی مذکور وجود دارد.

۱۰- حمایت تعرفه گمرکی (محصولات و ماشین آلات) و مقایسه آن با تعرفه جهانی :

وزارت صنایع و معادن
سازمان صنایع کوچک و شهرکهای صنعتی ایران

گزارش امکان سنجی مقدماتی طرح تولید مکمل خوراک دام و طیور

با توجه به اینکه اکثریت ماشین آلات و تجهیزات این طرح در داخل تهیه می شود هیچ گونه تعرفه ای به آنها تعلق نمی گیرد. اما برای آن دسته از ماشین آلات که به ناچار باید از خارج خریداری شوند ۱۰ درصد ارزش ماشین آلات، تعرفه به آن تعلق می گیرد. در خصوص محصولات نیز با توجه به اینکه واحدهای فعال داخل جوابگویی نیاز کشور نیستند پیش بینی می شود کل محصول در داخل مصرف شود. در صورت صادرات محصول از سوی کشور هیچ گونه عوارض و تعرفه گمرکی به منظور تشویق و حمایت صادرات در نظر گرفته نشده و حتی از پاداش های سالیانه صادراتی و معافیت های مالیاتی نیز برخوردار خواهد شد. در رابطه با تعرفه جهانی نیز بنا به کشور مقصد میزان آن متفاوت خواهد بود.

۱۱- حمایت های مالی (واحدهای موجود و طرح ها)، بانک ها و شرکت های سرمایه گذار:

خوشبختانه موسسات مالی از جمله بانکها با اعطای تسهیلات بصورت وام های بلند مدت و کوتاه مدت از اینگونه طرح ها البته با توجه به محل اجرا و شرایط زیر حمایت می نمایند:

۱- در بخش سرمایه گذاری ثابت جهت دریافت تسهیلات بلند مدت بانکی ارقام زیر با ضریب عنوان شده تا سقف ۷۰ درصد سرمایه گذاری ثابت در محاسبه لحاظ می شود.

وزارت صنایع و معادن
سازمان صنایع کوچک و شهرکهای صنعتی ایران

گزارش امکان سنجی مقدماتی طرح تولید مکمل خوراک دام و طیور

- ۱-۱- ساختمان و محوطه سازی طرح ، ماشین آلات و تجهیزات داخلی ، تاسیسات و تجهیزات کارگاهی با ضریب ۶۰ درصد محاسبه می گردد.
  - ۱-۲- ماشین آلات خارجی در صورت اجرای طرح در مناطق محروم با ضریب ۹۰ درصد و در غیر اینصورت با ضریب ۷۵ درصد محاسبه می گردد.
  - ۱-۳- در صورتیکه حجم سرمایه گذاری ماشین آلات خارجی در سرمایه گذاری ثابت کمتر از ۷۰ درصد باشد اقلام اشاره شده در بند ۱-۱ جهت دریافت تسهیلات ریالی با ضریب ۷۰ درصد محاسبه می گردد.
  - ۲- این امکان وجود دارد ، طرح هایی که به مرحله بهره برداری می رسند سرمایه در گردش مورد نیاز آنها به میزان ۷۰ درصد از شبکه بانکی تامین گردد.
  - ۳- نرخ سود تسهیلات ریالی در وام بلند مدت و کوتاه مدت در بخش صنعت ۱۲ درصد و نرخ سود تسهیلات ارزی $Libor + 2\%$ و هزینه های جانی ، مالی آن در حدود $1/25\%$ مبلغ تسهیلات اعطایی و نرخ سود تسهیلات ارزی برای مناطق محروم ۳ درصد ثابت می باشد.
  - ۴- مدت زمان دوران مشارکت ، تنفس و بازپراخت در تسهیلات ارزی و ریالی را باتوجه به ماهیت طرح از نقطه نظر سودآوری و بازگشت سرمایه حداکثر ۸ سال در نظر گرفته می شود.
  - ۵- حداکثر مدت زمان تامین مالی از محل حساب ذخیره ارزی برای مناطق کمتر توسعه یافته و محروم ۱۰ سال در نظر گرفته می شود.
- علاوه بر تسهیلات مالی معافیت های مالیاتی نیز برای برخی مناطق وجود دارد که به شرح زیر است :

وزارت صنایع و معادن
سازمان صنایع کوچک و شهرکهای صنعتی ایران

گزارش امکان سنجی مقدماتی طرح تولید مکمل خوراک دام و طیور

۱- با اجرای طرح در شهرک های صنعتی ، چهار سال اول بهره برداری ۸۰ درصد معافیت مالیاتی شامل طرح خواهد شد.

۲- با اجرای طرح در مناطق محروم ۱۰ سال اول بهره برداری ، شرکت از مالیات معاف خواهد بود.

۳- مالیات برای مناطق عادی (بجز شهرک های صنعتی و مناطق محروم) ۲۵ درصد سود ناخالص تعیین شده است.

۱۲- تجزیه و تحلیل و ارائه جمع بندی و پیشنهاد نهایی در مورد احداث واحدهای جدید:

در این گزارش طرح مکمل خوراک دام و طیور مورد بررسی قرار گرفت. این طرح از نظر پتانسیل بازار از جمله طرح هایی است که پتانسیل مصرف قابل توجهی هم در بازار داخل و هم برای صادرات دارد و در بازارهای جهانی خصوصاً " منطقه خاور میانه می تواند محصول خود را عرضه نماید. چرا که این کشورها در حال توسعه و یا بازسازی بوده و سالها می توانند بازارهای هدف صادراتی قرارگیرند. از نظر تامین مواد اولیه خوشبختانه مشکلی وجود ندارد. تکنولوژی این محصول به راحتی در دسترس بوده و ماشین آلات آن نیز به راحتی توسط شرکتهای داخلی راه اندازی و نصب می شوند. سایر پارامترهای طرح نیز قابل قبول بوده و چه از نظر حجم سرمایه گذاری نسبتاً پایین و اشتغالزایی و حمایت های مالی و بازرگانی دولت و سود دهی طرح نیز مسئله خاصی وجود ندارد. بنابراین این طرح جهت اجرا در استانهای تهران ، خوزستان ، فارس ، لرستان ، کرمانشاه ، همدان ، ایلام ، چهارمحال بختیاری و کهگیلویه و بویر احمد به سرمایه گذاران پیشنهاد می شود. البته

وزارت صنایع و معادن
سازمان صنایع کوچک و شهرکهای صنعتی ایران

گزارش امکان سنجی مقدماتی طرح تولید مکمل خوراک دام و طیور

سرمایه گذار لازم است دارای نگرش رقابتی نیز باشد تا به واسطه آن قابلیت ایجاد مزیت رقابتی در محصول خود و کاهش خطرات ریسک های احتمالی را بنماید. از جمله این عوامل مزیت رقابتی می توان به ایجاد قیمت مناسب رقابتی، فروش اعتباری، مشتری مداری و شناخت نیازهای اساسی بازار و مشتریان و حرکت در راستای اعمال آن در فرایند تولید اشاره کرد.

۱۳- مراجع :

- مرکز اطلاع رسانی وزارت صنایع و معادن - نرم افزار محصولات و واحدها تولیدی WIMS.
- کتاب مقررات صادرات و واردات جمهوری اسلامی ایران، موسسه مطالعات و پژوهش های وزارت بازرگانی.
- سالنامه آمار بازرگانی خارجی جمهوری اسلامی ایران طی سال های ۱۳۸۶-۱۳۸۰.
- بانک اطلاعاتی ISIC وزارت صنایع .
- سایت اطلاع رسانی موسسه استاندارد و تحقیقات صنعتی ایران.
- کتاب آمار وزارت بازرگانی ۱۳۸۶-۱۳۸۰.
- گمرک جمهوری اسلامی ایران، معاونت طرح و برنامه، دفتر آمار و خدمات ماشینی، آمار صادرات و واردات کشور.
- اطلاعات اخذ شده از اینترنت.